

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 58.494/1
van 14 december 2015

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques en het koninklijk besluit van 7 juni 2007 betreffende het opleidingsfonds dienstencheques’

Op 13 november 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques en het koninklijk besluit van 7 juni 2007 betreffende het opleidingsfonds dienstencheques’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 3 december 2015. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 december 2015.

*

STREKKING EN RECHTSGROND

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe diverse wijzigingen aan te brengen aan twee koninklijke besluiten inzake de dienstencheques, zijnde het koninklijk besluit van 12 december 2001 ‘betreffende de dienstencheques’ en het koninklijk besluit van 7 juni 2007 ‘betreffende het opleidingsfonds dienstencheques’.

2.1. De rechtsgrond voor het ontwerp wordt in hoofdzaak geboden door verscheidene machtigingen in de wet van 20 juli 2001 ‘tot bevordering van buurtdiensten- en banen’. Het gaat met name om artikel 2, § 2, zesde lid, artikel 2*bis*, § 1, tweede lid, artikel 2*bis*, § 2, vierde lid, 3°, artikel 4, eerste lid, artikel 7, tweede lid, en artikel 9*bis*, § 1, tweede lid.

Daarnaast moet beroep gedaan worden op de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering beschikt met toepassing van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (BWHI), in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 10*ter* van de wet van 20 juli 2001.

2.2. Verscheidene bepalingen van het ontwerp wijzen taken die voordien aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) werden toegekend, voortaan toe aan “het departement”, zijnde het Departement Werk en Sociale Economie van het Vlaams Ministerie van Werk en Sociale Economie.

In een aantal gevallen gaat het om opdrachten die door de wet van 20 juli 2001 zelf aan de RVA zijn toegewezen. Met ingang van 1 juli 2014 zijn evenwel uitsluitend de gewesten bevoegd voor de aangelegenheden die geregeld worden in de wet van 20 juli 2001, gelet op de overdracht van de bevoegdheid voor “de bevordering van de buurtdiensten en -banen”, op grond van artikel 6, § 1, IX, 8°, BWHI, ingevoegd bij bijzondere wet van 6 januari 2014. Hiermee rekening houdend kan de Vlaamse Regering zich beroepen op haar algemene uitvoeringsbevoegdheid zoals die voortvloeit uit artikel 20 BWHI om, in het kader van het beleid inzake dienstencheques, haar eigen diensten aan te wijzen voor de uitvoering van bepaalde taken waarin de wet van 20 juli 2001 voorziet. De rechtsgrond voor het vervangen van “de RVA” door “het departement” moet bijgevolg gezocht worden in artikel 20 BWHI, gelezen in samenhang met de betrokken wetsbepalingen die opdrachten verlenen aan de RVA, zijnde artikel 2, § 1, 2°, artikel 2*bis*, § 2, artikel 3, vijfde lid, en artikel 3*bis*, derde lid.

2.3. Artikel 1, 1° en 7°, van het ontwerp strekken ertoe het toepassingsgebied van de regelgeving inzake de dienstencheques af te bakenen wat het Vlaamse Gewest betreft. In artikel 1, eerste lid, 2° van het koninklijk besluit van 12 december 2001 wordt de definitie van het begrip “thuishulp van huishoudelijke aard” derwijze aangepast dat het “activiteiten ten gunste van particulieren van wie de hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest gelegen is [...]” betreft. Tussen het eerste en het tweede lid van artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 december 2001 worden twee leden ingevoegd die het begrip “hoofdverblijfplaats” nader bepalen.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, in het verleden reeds heeft opgemerkt¹, draagt artikel 2, § 1, 3°, tweede lid, van de wet van 20 juli 2001 de Koning (lees: de Vlaamse Regering) weliswaar op om te bepalen wat als “thuishulp van huishoudelijke aard” kan worden beschouwd, doch sluit die opdracht voor de Vlaamse Regering niet de bevoegdheid in om te bepalen wie als “gebruiker” kan optreden. Het begrip “gebruikers” wordt immers in artikel 2, § 1, 4°, van de wet omschreven, zonder dat ter zake aan de Regering de bevoegdheid wordt gegeven om in een nadere omschrijving te voorzien.²

Het vereiste dat de particulieren in het Vlaamse Gewest hun hoofdverblijfplaats moeten hebben, kan derhalve in de huidige stand van de wetgeving niet door de Vlaamse Regering worden opgelegd. Indien het Vlaamse Gewest de regeling inzake dienstencheques territoriaal wil afbakenen en wil beperken tot bepaalde categorieën van gebruikers, zal de decreetgever voorafgaandelijk artikel 2, § 1, 4°, van de wet van 20 juli 2001 moeten wijzigen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

3. De aanhef van het ontwerp moet worden aangepast gelet op hetgeen over de rechtsgrond werd opgemerkt.

Artikel 13

4. In het ontworpen artikel 10, § 2, van het koninklijk besluit van 12 december 2001 wordt bepaald dat de rentevergoeding die door de Deposito- en Consignatiekas wordt uitgekeerd, onderworpen is aan roerende voorheffing. Het behoort niet tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest om te bepalen welke bedragen al dan niet onderworpen zijn aan roerende voorheffing, zodat deze bepaling moet worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

¹ Adv.RvS 36.725/1 van 11 maart 2004 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 31 maart 2004 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques’, p. 3-4; Adv.RvS 57.998/1 van 9 september 2015 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 1 oktober 2015 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques’, nr. 3.1.

² Luidens artikel 2, § 1, 4°, van de wet zijn gebruikers “de natuurlijke personen die gebruik maken van de dienstencheque”.